tirto ploto 2 PV dalyje. Aptikta buitinės keramikos radinių, odinės avalynės fragmentų.

Rasta nedidelė rūsio patalpa pastato P korpuse. Ji dengta cilindriniu skliautu, kuriame buvo anga įlipimui, patalpoje buvo šviesłangis. Patalpa buvo iki lubų pripilta statybinių griuvenų ir pilkos žemės. Grunte aptikta XVII–XX a. radinių. H_{abs} apie 105,75 m atkastas apardytas akmenų grindinys, kurio viršus dengtas molio sluoksniu. Ši patalpa rūsyje atsirado baroko laikotarpiu, sumūrijus akliną pertvaros sieną didesnėje rūsio patalpoje. Vienoje pastato V korpuso rūsio patalpų smėlio įžemyje aptikta nemažai XVII a. antrąja puse – XVIII a. datuojamų plokštinių koklių (LXXIX pav.). Tikėtina, kad kokliai rūsyje buvo laikomi krosnių remontui.

Archeologinių tyrinėjimų metu nustatyta, kad sklype Gaono g. 8 gyventa jau XV a. Itin intensyvus gyvenimas sklype vyko XVI a. pabaigoje – XVII a. pirmojoje pusėje. Aptikta didelė tuo laikotarpiu datuojamų archeologinių radinių kolekcija. Atlikus išsamius, nauja medžiaga paremtus istorinius sklypo tyrimus bei gretinant juos su archeologijos duomenimis, galima susidaryti išsamų vaizdą apie šios Vilniaus vietos raidą.

INVESTIGATIONS AT THE GAONO STR. 8

Archaeological investigations of the plot located at the Gaono Str. 8 in Vilnius performed in 2002 and 2003 were continued in 2005 as well (Fig. LXVIII-LXX). This time investigations were carried out in the inner yard and cellars of the reconstructed 16th – 19th century building. The earliest finds dated to the 15th century. A lot of finds dating to the late 16th – the first half of the 17th century was discovered as well (Fig. LXXI, LXXII). Potshards and leather footwear fragments were especially numerous. Most of the finds were collected from the garbage pits (Fig. LXXIII–LXXVIII), which used to be reinforced with wooden and mixed wooden-stone constructions. A wooden water pipe branch connection dating to the 17th century, a tile fragments (Fig. LXXIX) and small fragments of Gothic brickwork were found as well.

TYRINĖJIMAI PAMĖNKALNIO G. 7/8

Linas GIRLEVIČIUS

2005 m. atlikti archeologiniai tyrinėjimai ir žvalgymai sklype Pamėnkalnio g. 7/8, buvusio „Pergalės“ kino teatro pastato aplinkoje. Archeologiniai tyrinėjimai atlikti apie 200 m^2 dydžio plote prie pastato ŠR ir PV fasadų, kur buvo statomi požeminiai statiniai. Archeologiniai žvalgymai atlikti apie 750 m^2 plote renovuojamų inžinerinių tinklų vietoje, taip pat vietose, kur kultūrinis sluoksnis buvo visiškai arba dalinai sunaikintas archeologams nedalyvaujant.

Tyrinėjamas sklypas yra istoriniame Lukiškių priemiestyje. Apie šio priemiesčio užstatymo pobūdį galime spręsti iš istorinių XVII–XX a. Vilniaus miesto bei priemiesčių planų – juose matomas netankus sodybų užstatymas. XVII a. priemiestyje jau buvo susiformavęs gatvių tinklas. Šalia sklypo

esanti Pamėnkalnio (buvusi Uosto) gatvė bei sklypo ribose buvusi po Antrojo pasaulinio karo sunykusi gatvė (buvusi *Styczniowa*) yra ankstyvos (XV a.?), susiformavusios iš senųjų kelių.

2001 m. žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus sklype atliko archeologas K. Katalynas (žr. *ATL 2001 metais*, V., 2002, p. 189). Ankstyviausias aptiktas kultūrinio sluoksnio horizontas datuotas XVI a. pirmąja puse.

2005 m. vykusių archeologinių tyrinėjimų metu nustatyta, kad kultūrinis sluoksnis tyrinėjamoje vietoje stipriai apardytas XX a. vykusių žemės darbų metu. Kai kuriose sklypo dalyse iki 1 m storio sluoksnis supiltas po Antrojo pasaulinio karo performuojant naujai pastatyto kino teatro aplinką. Kultūrinis sluoksnis buvo 1,5–3,6 m storio. Ankstyviausias pilkos smėlingos žemės kultūrinio sluoksnio horizontas pagal negausius radinius datuotas XV a. Tačiau šiuo laikotarpiu datuojamų radinių nedaug ir jie smulkūs, menkai informatyvūs. Tyrinėjimų metu surinkta nemaža XVI–XVII a. datuojamų archeologinių radinių kolekcija (LXXX–LXXXIII pav.), tačiau neaptikta tuo ar ankstesniu laikotarpiu datuotų pastatų fragmentų. Ištirtos kelios XVI–XVII a. ūkinės duobės. Pjūvyje palei Pamėnkalnio gatvę fiksuotas buvusios gatvės sluoksnis – jame gausu nedidelių riedulių ir gyvulių kaulų. Aptiktos XIX a. datuojamų mūrinių pastatų liekanos – jie pažymėti senuosiuose Vilniaus planuose.

INVESTIGATIONS AT THE PAMĖNKALNIO STR. 7/8

Archaeological investigations were carried out in the plot located at the Pamėnkalnio Str. 7 in the Vilnius historical suburb of Lukiškės. The plot was situated next to ancient roads/streets leading to the centre of Vilnius from the Lukiškės Suburb (including the river-port) and more distant locations. According to the finds the earliest horizon of the cultural layer discovered dated to the 15th century. Artefacts of the 16th – 17th century and structural remains dating to the 19th century were discovered as well (Fig. LXXX–LXXXIII).

TYRINĖJIMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTŪROS TERITORIJOJE

Linas GIRLEVIČIUS

2005 m., po kelerių metų pertraukos, archeologų grupė „Antiqua“ (KPC) tęsė 1995 m. pradėtus archeologinius tyrinėjimus Vilniaus reprezentacinio statinių komplekso teritorijoje (G 277K). Tyrinėjimai buvo susiję su šio komplekso pritaikymu Lietuvos Respublikos Prezidentūrai. 2005 m. tirti plotai 23–25 (ištirtas bendras 377,75 m^2 plotas) (LXXXIV–LXXXVI pav.) rūmų vidiniame kieme (01k), taip pat atlikti archeologiniai žvalgymai 29 m^2 plote transformatorinės pastotės (04A) aplinkoje.

Tirti iki 1,5 m storio bronzos – ankstyvuoju geležies amžiumi – XX a. datuoti kultūrinio sluoksnio horizontai. Aptikta minimo laikotarpio archeologinių radinių. Surastas išskirtinis Vilniaus miestui radinys – bronzos ar ankstyvuoju geležies amžiumi datuojamas įtve-

LXXX pav. XVI a. Reino keramikos fragmentas iš Pamėnkalnio g. 7/8 Vilniuje. *L. Girlevičiaus nuotr.*
Fig. LXXX. The 16th century Rhine pottery fragment from Pamėnkalnio Str. 7/8 in Vilnius.

LXXXI pav. XVI–XVII a. dubuo. *L. Girlevičiaus nuotr.*
Fig. LXXXI. The 16th – 17th century bowl.

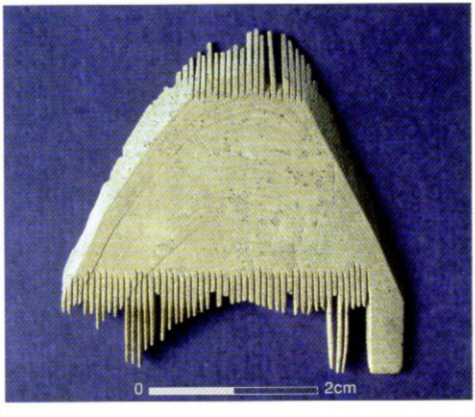

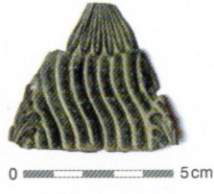

LXXXII pav. XVII a. vario lydinio apkalo fragmentas. *L. Girlevičiaus nuotr.*
Fig. LXXXII. The 17th century cooper alloy plank fragment.

LXXXIII pav. XVII a. kaulinės šukos. *L. Girlevičiaus nuotr.*
Fig. LXXXIII. The 17th century bone comb.